

Blootstellingsrisico's in de gft-verwerking

Hester Dekker, ECTS Arbo Unie; NVvA symposium 29 maart 2012

Project

Opdrachtgever: Afdeling Bioconversie
Vereniging Afvalbedrijven

Uitvoering: Expertise Centrum Toxische Stoffen Arbo Unie
i.s.m. NKAL

Periode: Zomer 2011

Onderzoek: Literatuuronderzoek

Aanleiding project

Gft-verwerking: blootstelling aan stof van biologische oorsprong

Methode om blootstelling te bewaken

Inzicht in gezondheidseffecten, risicocomponenten en grenswaarden

Wetenschappelijk onderbouwd en actueel

Doelstelling

Gezondheidseffecten

Agentia

Meetmethodes en
grenswaarden

Methode

Literatuursearch: PubMed en grijze literatuur (internationaal)
Rapporten metingen bedrijven in Nederland

Zoektermen:
Industrietak, effecten, agentia, meetmethodes, grenswaarden

Reguliere compostering versus vergisting

Gezondheidseffecten en agentia

Specifieke allergische effecten

- Extrinsieke allergische alveolitis (EAA)
- Type 1 allergie hoog-moleculaire eiwitten

Infecties

A-specifieke (niet-allergische) effecten

- Endotoxine koorts / ODTS
- COPD
- Irritatieve effecten op luchtwegen

Specifieke allergische effecten - EAA

Gezondheids effect

- Type 3 (late) allergische reactie
- Lokaal en systemisch
- Ernstig, irreversibel

Voorkomen gft-werkers

- Nauwelijks beschreven
- Aanwijzingen voor EAA bij gft-werkers
- Zeldzaam

Agentia

- Literatuur: andere arbeidssituaties
- Sporen schimmels en thermofiele actinomyceten
- Adjuvans effect: endotoxinen

Specifieke allergische effecten – type 1 allergie

Gezondheids effect

- Hoog-moleculaire eiwitten
- Astma, rhinitis, conjunctivitis
- Bij blootstelling aan organisch stof

Voorkomen gft-werkers

- Onvoldoende data
- Risico op allergische aandoeningen?

Agentia

- Potentieel risico: bekende allergenen
- Vooral schimmel allergenen
- Adjuvans effect endotoxinen

Infecties

Gezondheids effect

- Directe reactie op pathogenen
- Luchtweginfecties
- Maagdarm-infecties

Voorkomen gft-werkers

- Luchtweginfecties: geen literatuur gft; aspergillosis?
- Maag-darm infecties: enkele studies; onduidelijk

Agentia

- Luchtweginfecties: aspergillus spp.
- Maag-darm: geen info

A-specifieke effecten - ODTS

Gezondheids effect

- Endotoxinekoorts – ODTS
- Acute effecten – direct na inademing
- o.a. daling longfunctie, koorts, malaise

Voorkomen gift-werkers

- Nauwelijks beschreven

Agentia

- Endotoxinen

A-specifieke effecten - COPD

Gezondheids effect

- Chronic Obstructive Pulmonary Disease
- Inflammatoire effecten en effecten op bovenste luchtwegen

Voorkomen gft-werkers

- COPD: 15% blootstelling op werk
- Veel onderzoek bij gft-werkers
- Consistent: relevant gezondheidseffect!

Agentia

- Blootstellings-effect relaties beschreven
- Sterkste relaties: endotoxinen en glucanen

A-specifieke effecten - Irritatie

Gezondheids effect

- Minder ernstig en reversibel
- Vermoedelijk samen met inflammatoire effecten

Voorkomen gft-werkers

- Consistente aanwijzingen

Agentia

- Vermoedelijk alle soorten stofdeeltjes
- Bij lage blootstellingsniveaus

Gezondheidseffecten en agentia

Specifieke allergische effecten

- Extrinsicke allergische alveolitis (EEA)
- Type 1 allergie hoog-moleculaire eiwitten

Infecties

A-specifieke (niet-allergische) effecten

- Endotoxine koorts / ODTS
- COPD
- Irritatieve effecten op luchtwegen

Agentia en meetmethodes – allergieën en infecties

Gezondheids- effect	Agentia	Te meten?
EAA	Thermofiele actinomyceten	Specifieke methoden Specialistisch Kostbaar
Type 1 allergie	Schimmel allergenen	Geen methoden
Infecties	Onbekend Aspergillus?	N.v.t.

Agentia en meetmethodes – a-specifieke effecten

Gezondheids- effect	Agentia	Te meten?
Endotoxine koorts	Endotoxine	+
COPD	Endotoxine Glucanen <i>Inhaleerbaar stof?</i> <i>Micro-organismen?</i>	+ - + +/-
Irritatie	<i>Deeltjesvormige verontreinigingen?</i>	+

Monitoring – (inhaleerbaar) stof

Meetmethode gestandaardiseerd

Geen goede blootstellings-respons relatie

Effecten bij niveaus onder 1 mg/m^3 ?

Vanuit gezondheidsoogpunt niet meest optimale keuze

Monitoring - endotoxinen

Vanuit gezondheidsoogpunt meest voor de hand liggend

Sterkste blootstellings-respons relaties

Meetmethode gestandaardiseerd en recent geoptimaliseerd

Recent advies gezondheidkundige grenswaarde

Monitoring - glucanen

Kan relevante marker zijn

Zwakke blootstellings-respons relaties

Geen gestandaardiseerde meetmethode en geen grenswaarde

Op dit moment niet bruikbaar

Monitoring – micro-organismen

Geen goede blootstellings-respons relatie

Betrouwbaar meten is (nog) moeilijk

Geen gezondheidskundig onderbouwde grenswaarde

Op dit moment niet bruikbaar

Advies vervolg

Gezondheidsmonitoring voor allergische en infectieuze risico's

Blootstellingsmonitoring voor a-specifieke effecten

Gezondheidsperspectief: endotoxinen

Pragmatische keuze: inhaleerbaar stof

Tot slot

hester.dekker@arbounie.nl
www.ects.nl